

לקוטי תורה • פרשת במדבר • מאמר 8

ביאור מעט ע"פ כי גדול יום יזרעאל

ביאור קצר על "כי גדול יום יזרעאל"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/8](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/8)

1 ביאור מעט ע"פ כי גדול יום יזרעאל

ביאור קצר על הפסוק "כי גדול יום יזרעאל"

2 ביאור ענין כי גדול יום הוא כמ"ש בזהר ח"ג [חלק ג'] דקל"ד ע"ב הה"ד [הדא הוא דכתיב] יום אחד הוא יודע כו'

ביאור ענין "כי גדול יום" הוא כפי שנכתב בזהר, חלק ג', דף 134b: "זהו [פירוש] מה שכתוב: 'יום אחד, שיוודע' וכו',

עד לא אתקרי לא יום ולא לילה דלית יום אלא מסטרא דילן ולית לילה אלא מסטרא דילן.

עד: "הוא אינו נקרא לא יום ולא לילה, כי אין יום אלא מצדנו, ואין לילה אלא מצדנו".

3 ופירש שם בספר רוח דוד כי יום ולילה הם ז"א ונוק' [ונוקבא]. אבל לעתיד שיהיה גילוי א"א כתיב לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור דלילה כיום יאיר.

ובספר רוח דוד מפרש שיום ולילה הם ז"א ונוקבא. אבל לעתיד לבוא, כשיתגלה אריך אנפין, נאמר: "לא יום ולא לילה, והיה לעת ערב יהיה אור", שכן "הלילה יאיר כיום".

4 וענין אומרו דלית יום ולילה אלא מסטרא דילן. יובן ע"פ משנ"ת [מה שנתבאר] במ"א בד"ה וידעת היום כו' פי'

ואת ענין דבריו, "שאין יום ולילה אלא מצדנו", נבין על פי מה שהתבאר במקום אחר, במאמר המתחיל "וידעת היום" וכו'. פירוש הדברים:

כמו שהיום הוא עם הלילה ושניהם אחד כך והשבות אל לבבך שכמו שהוא בזמן כך הוא בנפש שהשני לבבות

כפי שהיום כולל את הלילה ושניהם יחד הם אחד, כך גם ב"והשבות אל לבבך": כפי שהדבר הוא בזמן, כך הוא בנפש; שני הלבבות,

שהם היצ"ט [היצר טוב] והיצה"ר [היצר הרע] הם שניהם כאחד שגם היצה"ר [היצר הרע] ישוב לאהבת הוי' כד אתכפ"א סט"א [סטרא אחרא] כו'

שהם היצר הטוב והיצר הרע, נעשים שניהם כאחד; גם היצר הרע ישוב לאהבת הוי', כאשר הסטרא אחרא נכפפת וכו'.

ומזה וידעת כי הוי' הוא האלקים שנמשך להיות חיבור ויחוד של שם הוי' עם שם אלקים שבאתעדל"ת
[שבאתערותא דלתתא] תליא מלתא שע"י והשבות אל

ומכאן "וידעת כי הוי' הוא האלקים": נמשכת התחברות וייחוד של שם הוי' עם שם אלקים. הדבר תלוי באתערותא
דלתתא, בכך שעל ידי "והשבות אל

לבבך שיהיו ב' הלבבות כאחד שישוב גם היצה"ר [היצר הרע] להיות בטל לגבי היצ"ט [היצר טוב] נמשך
כמ"כ [כמו כן] למעלה שיהיה שמאלא אתכליל בימינא,

לבבך", ששני הלבבות יהיו כאחד, וגם היצר הרע ישוב ויתבטל בפני היצר הטוב, נמשכת כך גם למעלה בחינת
"השמאל נכלל בימין".

וזהו ענין שמזכירין מדת לילה ביום ומדת יום בלילה בברכת יוצר אור ובברכת מעריב ערבים כו' וז"ש
[וזהו שכתוב] דלית יום

וזהו ענין הזכרת מידת הלילה ביום ומידת היום בלילה, בברכת "יוצר אור" ובברכת "מעריב ערבים" וכו'. וזהו
שנאמר: "שאין יום

אלא מסט' [מסטרא] דילן ולית לילה אלא מסט' [מסטרא] דילן שכמו שהיא בנפש כך הוא בעולם, וגם כי
באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] תליא.

אלא מצדנו, ואין לילה אלא מצדנו: כפי שהדבר הוא בנפש, כך הוא בעולם; וגם הדבר תלוי באתערותא דלתתא.

5 והנה ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] זו שהיא בבחי' זריעה נצמח לעתיד בחי' גילוי א"א שהוא בחי' רב
חסד דלית שמאלא בהאי עתיקא ולא שייך שום יום ולילה כלל

והנה, באמצעות אתערותא דלתתא זו, שיש בה בחינה של זריעה, יצמח לעתיד גילוי בחינת אריך אנפין, שהיא
בחינת "רב חסד", שכן "לית שמאלא בהאי עתיקא" — אין בה שום צד שמאל, ולא שייך בה כלל יום ולילה [שם].

כמו בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] דשייך בחי' צמצום והסתר כו' (ועמ"ש במ"א ע"פ והי' [והיה] אור הלבנה
כאור החמה כו' כאור שבעת הימים כו'):

כמו שהם שייכים בז"א ונוקבא, שבהם שייכות בחינת צמצום והסתר וכו' (וראו מה שנכתב במקום אחר על הפסוק
"והיה אור הלבנה כאור החמה" וכו', "כאור שבעת הימים" וכו').

6

וזהו ענין ויברך ובוהר ח"ג [חלק ג'] פ' אמור דצ"ו ע"ב פי' ג"כ פסוק והיה יום אחד הוא יודע כו' על חג השבועות והיינו לפי שבשבועות נמשך לז"א הכתר מא"א [מאריך אנפין] ממש.

וזהו ענין "ויברך". ובוהר, חלק ג, פרשת אמור, דף צ"ו ע"ב, מוסבר גם הפסוק "והיה יום אחד הוא יודע" וגו', שהוא מתייחס לחג השבועות. כלומר, בחג השבועות נמשך הכתר לז"א מאריך אנפין עצמו.

ומה"ט [ומהאי טעמא] י"ל [יש לומר] מנהג כל ישראל להיות נעורים בחג השבועות כדי להמשיך מבחי' גם לילה כיום יאיר כו'.

ומטעם זה אפשר לומר שזהו הטעם למנהג כל ישראל להיות ערים בחג השבועות: כדי להמשיך מבחינת "גם לילה כיום יאיר" וגו'.

7

וע' בפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם בפ' יודע להו"י והיינו שזהו התגלות דעת עליון שלמעלה מעלה מבחי' וידעת היום כו', וזהו ענין

ועיינו בפירוש הרמ"ז שם על משמעות הביטוי "יודע להו"י": זו התגלות דעת עליון, הגבוהה לאין ערוך מן הבחינה של "יודעת היום" וכו'. וזהו עניינו של

כי גדול יום פי' התגלות בחי' א"א יום שכולו ארוך וכ"ז [וכל זה] נמשך על ידי יזרע אל זריעת הצדקה והחסד עכשיו אשר זהו כלי לגילוי בחי' ורב חסד.

"כי גדול יום" — כלומר, התגלות הבחינה של אריך אנפין, "יום שכולו ארוך". וכל זה נמשך באמצעות "יזרע אל" — זריעת הצדקה והחסד עכשיו, שהיא כלי לגילוי הבחינה של "ורב חסד",

כגופא לנשמתא (כמ"ש במ"א ע"פ ה' יחתו מריביו וע"פ אני הו"י אלקיכם דפי' ציצית). וזהו אל עליון גומל חסדים טובים:

כמו הגוף לנשמה (כפי שמבואר במקום אחר, על הפסוק "ה' יחתו מריביו" ועל הפסוק "אני הו"י אלקיכם" שבפרשת ציצית). וזהו [פירוש] "אל עליון גומל חסדים טובים":

8

ועי"ל [ועוד יש לומר] בפ' והיה מספר כו' ע"ד מ"ש במ"א שבחינת סתים וגליא הנ"ל דחסדים המכוסים והמגולים הנ"ל הוא כמ"כ [כמו כן] למעלה מעלה עד רום המעלות עד אין קץ כו' ואפילו בא"ק [באדם קדמון] כו'.

ויש לומר עוד בפירוש "והיה מספר" וכו', על דרך מה שנכתב במקום אחר: שגם הבחינה של "נסתר ונגלה" שהוזכרה לעיל, של החסדים המכוסים והחסדים המגולים שהוזכרו לעיל, קיימת גם למעלה מעלה, עד רום המעלות, עד אין קץ וכו', ואפילו באדם קדמון וכו'.

ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער אריך אנפין פ"א וספ"ב [וסוף פרק ב'] בהג"ה [בהגהה] ובשער או"א [אבא ואימא] פ"א שיסוד דעתיק המתלבש בא"א מסתיים ג"כ

ועיינו בעץ חיים, שער אריך אנפין, פרק א' ובסוף פרק ב' בהגהה, ובשער אבא ואמא, פרק א': יסוד דעתיק, המתלבש באריך אנפין, מסתיים גם הוא

במקום החזה דא"א ע"ד יסוד אימא בחזה דז"א כו'. וזהו ענין סתים וגליא שלמעלה מעלה בא"א ע"ד שהוא בז"א כו'.

במקום החזה של אריך אנפין, בדומה ליסוד דאימא שבחזה של ז"א וכו'. וזהו ענין "נסתר ונגלה" גם למעלה מעלה, באריך אנפין, בדומה למצב בז"א וכו'.

9 והנה ז"א מלביש לא"א לנה"י [לנצח הוד יסוד] שבו כנזכר לעיל ובחי' כתר דז"א מלביש לחלק הת"ת [התפארת] דא"א שתחת הפרסא כמ"ש במ"ח מסכת הלידה דהיינו למטה מהחזה דא"א.

והנה ז"א מלביש את אריך אנפין, כלומר את נצח, הוד ויסוד שבו, כפי שהוזכר לעיל; וכתר דז"א מלביש את חלק התפארת של אריך אנפין שמתחת לפרסא, כמובא במשנת חסידים, במסכת הלידה — כלומר, מתחת לחזה של אריך אנפין.

נמצא בחינת הסתים דא"א מה שלמעלה מהפרסא ששם מסתיים יסוד דעתיק אשר הוא המשכת אור אי"ס בחי' תחתונה שבמאציל כו' אינו נמשך ומתלבש כלל בז"א וכ"ש [וכל שכן] בנוק' [בנוקבא].

נמצא שהבחינה הסתומה של אריך אנפין, זו שמעל לפרסא, במקום שבו מסתיים יסוד דעתיק, שהוא המשכת אור אין סוף, הבחינה התחתונה שבמאציל כו', אינה נמשכת ומתלבשת כלל בז"א, ועל אחת כמה וכמה שלא בנוקבא.

אכן לעיל [לעתיד לבוא] אשר יתעלה בחי' עלמא דאתגליא להיות במדרגת עלמא דאתכסיא ממש כך עד"ז גם למעלה בא"א יתפרש כן וממילא שגם בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] שמלבישי לא"א יהיה גילוי זה שמבחי' יסוד דעתיק ממש שלמעלה מהפרסא שבא"א כו'.

אולם לעתיד לבוא, כאשר בחינת העולם הגלוי תתעלה ותהיה ממש במדרגת העולם הנסתר, באותו אופן גם למעלה, באריך אנפין, הדבר יתפרש כך; וממילא גם בזו"ן, המלבישים את אריך אנפין, תהיה אותה התגלות שמבחינת יסוד דעתיק ממש, שמעל לפרסא שבאריך אנפין כו'.

וזהו ג"כ נכלל בפ"י והיה מספר בניי [בני ישראל] כו' אשר לא ימד ולא יספר. כי לפני אחד מה אתה סופר. (ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר בראשית דף ח' בד"ה אודמנת למהוי):

וזה נכלל גם בפירוש "והיה מספר בני ישראל" וכו', "אשר לא ימד ולא יספר", כי "לפני אחד, מה אתה סופר?" (ועיינו בפירוש הרמ"ז לזהר, בראשית, דף ח', בד"ה "אודמנת למהוי").

10 ומכ"ז [ומכל זה] יובן ג"כ מ"ש בד"ה ששים המה מלכות בענין ביאור המאמר מפלגך לעילאי כו' מפלגך לתתאי. דמפלגך לתתאי היינו מ"ש ומשם יפרד.

ומכל זה יובן גם מה שכתוב במאמר המתחיל "שישים המה מלכות", בענין ביאור המאמר "מפלגך לעילאי" וכו', "מפלגך לתתאי": "מפלגך לתתאי" הוא מה שכתוב "ומשם יפרד".

ונקרא מפלגך לתתאי כי מקור התהוות ב"ע הוא מבחי' מלי' דאצילות שמקבלת מלמטה מהחזה דז"א וכמ"ש בזהר בראשית (דל"ב ע"ב)

והוא נקרא "מפלגך לתתאי", מפני שמקור התהוותם של בריאה, יצירה ועשיה הוא מבחינת מלכות דאצילות, המקבלת מתחת לחזה של ז"א, וכמו שכתוב בזהר, בראשית (דף לב ע"ב),

ע"פ יהי רקיע בתוך המים אית קרומא במציעות מעוי דבר נש כו' והבדילה הפרוכת כו' והקרום היינו הפרסא שמתחלת מהחזה מצד פנים כמ"ש במק"מ [במקדש מלך] שם בשם האוצ"ח [האוצרות חיים].

על הפסוק "יהי רקיע בתוך המים" נאמר: "יש קרום באמצע מעוי של אדם" וכו'; "והבדילה הפרוכת" וכו'. והקרום הוא הפרסא, המתחילה מן החזה בצד הפנים, כמו שכתוב שם במקדש מלך בשם אוצרות חיים.

(ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער או"א [אבא ואימא] פ"ג [פרק ג'] מזה. ובשער הנקודים פ"ב [פרק ב'] במ"ש וכיוצא בזה כו') וענין הפרסא היה כדי שיוכל גם הבריאה לקבל אורו ותבין ותשכיל בזה איך יש פרסא בין אצילות לבריאה עכ"ל [עד כאן לשונו].

(ועיינו בעץ חיים, שער אבא ואמא, פרק ג', בענין זה; ובשער הנקודים, פרק ב', במה שכתוב "וכיוצא בזה" וכו'). ענינה של הפרסא היה לאפשר גם לבריאה לקבל את אורו; ומתוך כך תוכלו להבין ולהשכיל כיצד יש פרסא בין אצילות לבריאה. עד כאן לשונו.

אכן לעי"ל [לעתיך לבוא] דכתיב והיה מספר בניי [בני ישראל] שהוא עלמא דאתגליא שמהחזה ולמטה יהיה בבחי' ומדרגת עלמא דאתכסיא שלמעלה מהפרסא בחי' ולתבונתו אין מספר וא"כ יהי' [יהיה] הגילוי למטה כמו למעלה:

אכן, לעתיך לבוא, שעליו נאמר "והיה מספר בני ישראל" — כלומר, העולם הגלוי, שמן החזה ולמטה, יהיה במדרגת העולם הנסתר, שלמעלה מן הפרסא, בחינת "ולתבונתו אין מספר". ואם כן, הגילוי למטה יהיה כמו למעלה:

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/8

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק